

Strada *Ficțiunii*

CAPĂTUL CERCULUI

Strada Ficțiunii

Mergi pe o stradă.

Cosmopolită. Straniu familiară. Cu miros de mare, de scorțișoară sau de cerneală. Trecătorii par manierați. Nonconformiști. Plini de umor. Ai căutat mereu strada asta. Paralelă cu modele.

Perpendiculară pe modern. Nouă. Efervescentă. De tradiție bună. Cu seraiuri, *palazzo*-uri și hamace. Cu zgârie-nori și arcade. Cu clădiri invizibile. O stradă care se construiește pe măsură ce ți-o imaginezi.

Iată-l și pe omul cu umbrelă colorată, care știe drumul, dar se lasă purtat de suflul imaginației. Ghidul tău. Și, cum pe Strada Ficțiunii contează și plimbarea, nu doar destinația, dă mai întâi un tur.

Turul Clasic. Urmărește dreptunghiul colorat. Te vor acompaña doar clasicii care au trecut testul timpului.

Turul Contemporan. Urmărește pătratul colorat. Te vor întâmpina autori care nu scriu neapărat pentru premii și vei descoperi debutanții chiar de la debut.

Turul Bestseller. Urmărește cercul colorat. Ești în rețea cu scriitorii din cele mai fierbinți topuri ale lumii.

Această traducere a fost realizată cu sprijinul financiar al

Fundația pentru Literatură Norvegiană

The Translation has been published with the financial support of

Norwegian Literature Abroad, Fiction and Non-Fiction

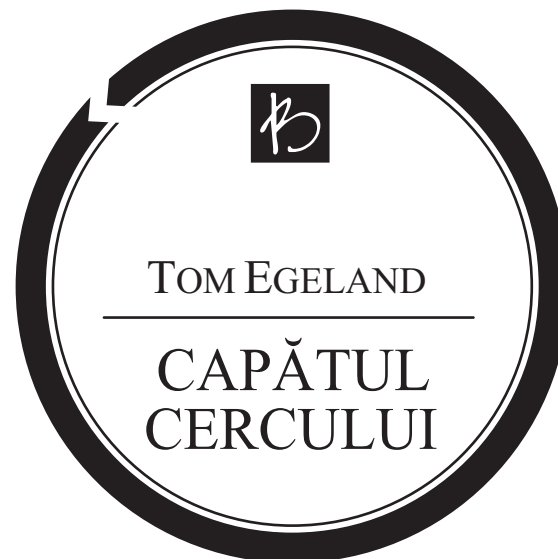
TOM EGELAND

Tom Egeland s-a născut în 1959 la Oslo, în Norvegia. În timpul liceului a studiat un an în Statele Unite ale Americii, în orașele Denver și Salt Lake City. A lucrat ca jurnalist la săptămânalul *Vi Menn*, ca reporter și apoi editor de știri la ziarul *Aftenposten* și ca editor la canalul TV 2. A debutat în 1988 cu romanul *Ragnarok*. Succesul a venit odată cu publicarea romanului *Sirkelens ende* (2001, *Capătul cercului*, Editura ALLFA, 2012), tradus în nouăsprezece limbi. *Capătul cercului* este prima carte care îl are ca protagonist pe arheologul Bjørn Belto. Romanul *Lucifers Evangelium*, publicat în 2009, i-a adus Premiul Riverton pentru cel mai bun thriller norvegian.

Vocea autorului

„Intrați împreună cu mine într-o lume de zei și de îngeri, de secte religioase fascinante, de mituri și de mistere, de diavoli și de demoni – și de frică! Asta dacă aveți curaj!”

Tom Egeland

Traducere din limba engleză și note de
Ioana Opaț

SIRKELENS ENDE

Tom Egeland

Copyright © 2001, H. Aschehoug & Co. (W. Nygaard) AS

CAPĂTUL CERCULUI

Tom Egeland

Copyright © 2012 Editura **ALLFA**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
EGELAND, TOM

Capătul cercului / Tom Egeland; trad.: Ioana Opaïț. –
București: ALLFA, 2012
ISBN 978-973-724-444-4

I. Opaïț, Ioana (trad.)

821.113.5-31=135.1

Toate drepturile rezervate Editurii **ALLFA**.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată

fără permisiunea scrisă a Editurii **ALLFA**.

Drepturile de distribuție în străinătate aparțin în exclusivitate editurii.

All rights reserved. The distribution of this book outside
Romania, without the written permission of **ALLFA**,
is strictly prohibited.

Copyright © 2012 by **ALLFA**.

Editura **ALLFA**: Bd. Constructorilor nr. 20A, et. 3,
sector 6, cod 060512 – București
Tel.: 021 402 26 00
Fax: 021 402 26 10

Distribuție: Tel.: 021 402 26 30; 021 402 26 33

Comenzi: comenzi@all.ro
www.all.ro

Redactare: Crenguța Năpristoc

Tehnoredactare: Liviu Stoica

Corectură: Anca Tach

Design copertă: Alexandru Novac

Partea I

Arheologul

I

Taina

1

Stau pe vine în mijlocul unui model ca o tablă de șah alcătuită din pătrate mari de pământ, toate de aceeași mărime, în căutarea trecutului. Soarele îmi arde ceafa. Palmele îmi sunt pline de bășici care mă ustură al dracului de tare. Sunt murdar și asudat. Duhnesc. Tricoul mi s-a lipit de spate ca un bandaj vechi.

Vântul și săpatul au stârnit particulele fine de nisip care plutesc pe deasupra câmpului, ca un dom albăstrui-cenușiu de praf. Nisipul îmi înțeapă ochii. Îmi simt pielea uscată și crăpată. Oftez. Nu-mi vine să cred că odată am visat la o viață ca asta. Normal, toți trebuie să ne câștigăm existența...

Strănut.

— Noroc! îmi strigă o voce.

Tresar și mă uit în jur, dar toată lumea e adâncită în muncă.

Se pare că trecutul nu e chiar atât de ușor de găsit. La câteva aruncături de lopată, dincolo de stratul superior, scormonesc cu degetele prin pământul umed din fărâșul dintre pantofii mei jechoși. Am săpat până la un strat vechi de opt sute de ani. Pământul lutos emană un miros puternic. În unul dintre vechile mele manuale, *Analiză arheologică a celor din vechime*, profesorul Graham Llyleworth scrie: „Humusul întunecat mustește de mesajele tăcute ale trecutului.“ Fii atent! Profesorul Llyleworth este unul dintre cei mai renumiți arheologi ai lumii, dar se împăunează și cu abilitățile sale poetice. Trebuie să ai ceva răbdare cu manierismele lui.

În clipa asta, profesorul stă la umbră, sub o pânză întinsă între patru stâlpi. Citește și strânge între dinți un trabuc încă neaprinș.

Arată ca un intelectual nesuferit, plin de un soi de politețe grizonată și încrezută, pentru care nu a mișcat niciun deget ca să i se cuvina. Probabil are fantezii cu vreuna dintre fetele care scormonesc prin preajmă, cu fundul în sus. Din când în când, ne aruncă o privire care parcă spune „A, da, și eu am fost odată acolo jos, săpând și transpirând, dar asta se întâmpla acum multă vreme“.

Mă uit urât la el prin lentilele mele groase, dincolo de lentilele heliomate detașabile. Privirile ni se întâlnesc, profesorul se uită la mine câteva secunde, apoi cască. Briza flutură pânza. De mulți ani n-a mai îndrăznit cineva cu pământ sub unghii să fie de altă părere decât profesorul, oricare ar fi subiectul.

— *Domnule Beltooh?* spune el cu politețe exagerată.

Încă nu am întâlnit o persoană de altă origine decât cea norvegiană care să îmi poată pronunța numele; ø-ul ăla de la sfârșit îi incurcă de fiecare dată. Profesorul îmi face semn să mă duc la el, așa cum havildarii își chemau sclavii. Ies din groapa adâncă de un metru și îmi scutur murdăria de pe blugi.

Profesorul își drege vocea.

— Nimic? întrebă în engleză.

Îi arăt cu un gest că încă nu am găsit nimic, apoi mă maimuțaresc, prefăcându-mă că iau poziție de drepti, lucru care, din nefericire, îi scapă.

— Nimic, domnule! țip eu ferm.

Se uită la mine cu o privire care abia dacă îi ascunde disprețul și mă întrebă:

— Sunteți în regulă? Păreți cam palid astăzi.

Apoi chicotește, așteptând o reacție pe care nu am nicio intenție să o dau la iveală.

Mulți îl consideră răuvoitor și despot, dar profesorul nu e așa. Pur și simplu are un aer înnăscut de superioritate. Perspectiva profesorului asupra lumii – o lume plină de nenorociți jalnici, care i se agață de manșetele pantalonilor – s-a încheagat în tinerețe, iar acum s-a permanentizat și e de neclintit. Când zâmbește, o face cu o indiferență rezervată, luându-te de sus. Când ascultă, o face dintr-o politețe forțată (probabil inculcată de maică-sa, cu bătăi și amenințări). Când deschide gura, poți fi sigur că vorbește în numele Domnului nostru Isus Hristos.

Llyleworth dă un bobârnac unui puf de păpădie adus de briză pe costumul lui gri, făcut la comandă. Își așază trabucul pe masa pliantă, sub cortul în care ține – în cerneală de neșters – evidența fiecărei gropi săpate și golite. Impasibil, scoate capacul stiloului și scrie un X în pătratul 003/157 din planul sitului.

La facultatea de arheologie, studenții învață că fiecare poate să verifice un metru cub de pământ pe zi, iar mormanul de pământ adunat lângă împrejmirile înalte dovedește că a avut o dimineață productivă. Ina, studenta care cerne prin apă tot pământul pe care îl cărăm acolo în găleți și roabe, nu a găsit nimic altceva în afară de câteva greutateți pentru războaie de țesut și un pieptene pe care echipa de săpături l-a trecut cu vederea. Stă într-o băltoacă noroioasă, îmbrăcată într-un șort mulat, un tricou alb, și încălțată cu cizme de cauciuc mult prea mari pentru ea, ținând în mână un furtun verde de grădină, a cărui duză picură.

E destul de sexy. Îi arunc o privire pentru a două sute douăsprezecea oară pe ziua de azi, dar nu se uită niciodată în direcția mea.

Mă dor mușchii. Mă prăbușesc în șezlongul care, grație unui cireș, e la adăpost de soarele de august. Țsta este colțișorul meu, oaza mea. De aici pot supraveghea situl. Îmi place să supraveghez lucrurile. Atunci când ești atent, controlezi situația.

În fiecare seară, după ce sortăm și trecem în revistă descoperirile, semnez la sfârșitul foii de inventar. Profesorul Llyleworth crede că sunt prea bănuitor pentru că insist să confrunt artefactele din cutiile de carton cu lista lui. Deocamdată nu am găsit nicio neregulă, dar nu am încredere în el. Mă aflu aici ca să inspectez, și amândoi o știm bine.

Profesorul se răsuțește ca din întâmplare, ca să se uite ce fac. Îi ofer un salut vesel, de cercetaș: două degete duse la frunte. Nu-mi întoarce salutul.

Cel mai bine mă simt la umbră. Din cauza unui defect al irisurilor, lumina prea puternică se sparge într-o explozie de cioburi în capul meu. Pentru mine, soarele e un disc de durere intensă,

așa că mijesc mult ochii. Un puști mi-a zis odată: „Oau, ai tot timpul ochii roșii, ca și cum cineva te-ar fi fotografiat cu blițul!”

Stau cu spatele la șopronul pentru unelte și privesc situl arheologic. Sforile albe care formează sistemul de coordonare alcătuiesc un grilaj de pătrate care sunt scormonite unul câte unul. Ian și Uri stau lângă ridicătura de pământ care susține teodolitul și dezbate ceva cu privire la grilaj, gesticulând de-a lungul axelor sistemului de coordonare. Zâmbesc pentru o clipă, întrebându-mă dacă nu cumva săpăm într-un loc greșit. Dacă ar fi așa, profesorul ar sufla în fluierul lui tâmpit și ar striga: „Stop! Nu e bine!” După expresiile lor, îmi dau seama că sunt doar nerăbdători.

Suntem treizeci și șapte de arheologi care lucrează la proiect. Supraveghetorii de teren ai profesorului (Ian, Theodore și Pete de la Universitatea Oxford, Moshe și David de la Universitatea Iudaică din Ierusalim și Uri, de la Institutul Schimmer) coordonează fiecare câte o echipă de studenți masteranzi norvegieni.

Ian, Theo și Pete au elaborat un program pentru săpături arheologice, un software sofisticat, bazat pe imagini în infraroșu transmise din satelit și pe un sonar care penetrează solul.

Moshe are un doctorat în teologie și fizică și a făcut parte din echipa de cercetători care au examinat Giulgiul din Torino în 1995.

David este expert în interpretarea manuscriselor *Noului Testament*.

Uri s-a specializat în istoria Cavalerilor Ospitalieri.

Iar eu sunt aici ca să supraveghez totul.

2

Obişnuiam să-mi petrec fiecare vară la bunica, la sud-est de Oslo, într-o casă cu vedere la fiord. Era o clădire în stilul unei cabane elvețiene de pe la 1800, înconjurată de pomi fructiferi, tufe de fructe de pădure și flori. Plăci de ardezie încălzite de soare și buruieni lăsate să crească la întâmplare. Muște, bondari fără griji și fluturi. Mirosul de smoală și alge plutind în aer. Bărcile

care lunecă, la jumătatea fiordului. La gura fiordului, între orașul Larkollen și Insula Bolærne – amândouă atât de departe, încât păreau că plutesc –, abia dacă puteam zări o frântură de ocean, iar dincolo de orizont îmi închipuiam America.

La un kilometru depărtare de casa de vară, de-a lungul vechii autostrăzi dintre Fuglevik și Moss, se afla Mănăstirea Værne, cu cei șase acri ai săi de pădure și ogoare, cu o istorie care se adâncea în trecut, până în perioada sagăi lui Snorri Sturluson, despre vechii regii nordici. Regele Sverre Sigurdsson le-a dăruit cavalerilor Ospitalieri Mănăstirea Værne la sfârșitul secolului al XII-lea. Aceștia au adus pe tărâmul nostru îndepărtat un strop din istoria lumii, Cruciadele și ordinele militare creștine. Vremea călugărilor la mănăstire nu s-a sfârșit decât în 1532.

O viață este alcătuită dintr-un șir de coincidențe. A se vedea exemplul de față: săpăturile profesorului Llyleworth se realizează pe unul dintre ogoarele Mănăstirii Værne.

Profesorul pretinde că obiectivul nostru este găsirea unei fortărețe circulare, cu un diametru de aproximativ două sute de metri, înconjurată de un bastion circular și palisade de lemn. Pasămite, a găsit o hartă într-un mormânt viking din York. E neverosimil, iar eu nu îl cred.

Profesorul Llyleworth caută ceva. Habar n-am ce anume. O comoară – ar fi prea banal. Un mormânt cu un vas viking? Rămășițele raclei Sfântului Olaf? Poate monezi din Khwarezm, imperiul de la răsărit de Marea Aral? Pergamente din piele de vițel respinse de editorul lui Snorri Sturluson? Un vas din argint pentru sacrificii? O piatră runică magică? Nu pot decât să-mi dau cu presupusul. Și să mă dedic trup și suflet misiunii mele de câine de pază.

Profesorul va scrie un alt manual bazat pe săpăturile astea. Probabil că vreo fundație engleză plătește pentru toată treaba. Proprietarul ogorului a primit o mică avere ca să ne lase să-i răscolim pământul.

O să fie un manual pe cinste!

Încă nu mi-am dat seama cum sau de ce i s-a permis profesorului să-și dezlănțuie trupele de asalt arheologic pe teritoriu

norvegian. Sunt convins că e vorba de aceeași veche poveste: are prieteni sus-puși.

De obicei, străinii obțin cu greutate permisiunea de a face săpături arheologice în Norvegia, dar profesorul Llyleworth nu întâmpinase nicio rezistență. Dimpotrivă: Oficiul Regal Norvegian al Patrimoniului Cultural îi eliberase cu entuziasm permisul. Cu mult zel, Universitatea din Oslo îl ajutase, permițându-i să-și aleagă cei mai buni masteranzi pentru echipele de săpături și să obțină permise de muncă pentru asistenții străini. I-au lingușit binișor pe funcționarii locali care aveau dubii. Procedaseră cu mare grijă și cu multă atenție. Mie mi se ceruse să merg acolo în calitate de „inspector“, reprezentantul oficial al guvernului norvegian *in situ*, doar o formalitate. Ai fi zis că le pare rău că mă trimit acolo, dar regulile nu pot fi încălcate. Știți cum e. Nu sunt sigur de ce m-au ales pe mine, un asistent universitar de la arheologie, miop, pe care îl găsiseră în biroul Colecției de Antichități al Muzeului de Istorie din Oslo, de pe Strada Frederik. Probabil pentru că cei de la muzeu se puteau lipsi de mine pentru câteva luni.

În sufrageria casei de la țară a bunicii mele ticăie un ceas cu pendulă. Iubesc ceasul ăla încă de copil. Nu merge niciodată cum trebuie. Începe să anunțe cât e ceasul la cele mai nepotrivite ore. Mai sunt opt minute până la miezul zilei! Nouă și trei minute după-amiaza! Trei și douăzeci și opt de minute! Pe urmă, arcurile și mecanismele sale interioare pocnesc și torc, iar pendula țipă: „Nu-mi pasă!“

Adică cine poate spune că celelalte ceasuri din lume anunță ora corect, cine poate spune dacă poți prinde timpul din zbor cu ajutorul unor mecanisme de precizie și al unor limbi? Sunt genul de om care rumegă ideile. Presupun că e un defect profesional. Când dezgropi un schelet de femeie, vechi de cinci sute de ani, care nu vrea să lase din brațe copilul strâns la piept, un astfel de moment îți se imprimă în minte.

Briza aduce cu ea mirosul sărat al mării. Arșița s-a mai domolit. Urâsc soarele. Foarte puțini oameni se gândesc la soare

ca la o fuziune termonucleară permanentă, dar eu sunt unul dintre cei care o fac. Și nu vă pot spune cât mă bucur că peste zece milioane de ani soarele se va stinge.

3

Strigătele care se aud par atât entuziaste, cât și uimite. Profesorul Llyleworth se ridică sub pânza lui, apoi rămase nemșcat, dar vigilent, ca un câine bătrân și letargic care se gândește să latre.

Atunci când găsesc ceva, arheologii strigă rareori. Mereu găsim câte ceva. Orice strigăt ne ciobește câte puțin din demnitate. Majoritatea bucăților de monede și a greutăților pentru războaiele de țesut ajung într-o cutie maronie, într-un depozit întunecat, conservate așa cum trebuie, catalogate și pregătite pentru posteritate. Te poți considera norocos dacă, o dată în carieră, găsești un obiect care poate fi expus într-o vitrină. Privind în adâncul sufletului lor, majoritatea arheologilor norvegieni vor recunoaște că ultima descoperire într-adevăr extraordinară a fost corabia vikingă dezgropată la Oseberg, în 1904.

Strigase Irene, o masterandă din departamentul de Arheologie Clasică, o fată talentată, cu voce blândă. Aș fi putut să mă îndrăgostesc cu ușurință de ea.

Irene face parte din echipa lui Moshe. Ieri dimineață a dezgropat rămășițele unui zid de fundație, un octogon. La vederea acestuia, m-a invadat o amintire vagă, îndepărtată, pe care nu am putut-o identifica.

Nu l-am mai văzut niciodată pe profesorul Llyleworth atât de agitat. La fiecare câteva minute se duce până acolo, aruncând câte o privire în groapa Irenei.

Fata se ridică și și se cațără pe margine. Entuziasmată, îi face semn profesorului să vină.

Câțiva dintre noi au început deja să alerge spre ea.

Profesorul suflă din fluier: *Pffff-iiiiiii-uuuu!*

E ca un flaut fermecat: toți se opresc, așa cum se întâmplă când un film de opt milimetri se blochează în proiector.

Pe urmă, ascultătoare, toată lumea rămâne nemișcată.

Dar flautul lui fermecat nu are niciun efect asupra mea. Mă apropii în fugă de groapa Irenei. Profesorul vine din direcția opusă. Încearcă să mă oprească, ținându-mă crunt cu privirea și cu al doilea fluierat: *Pffff-iiiiiii-uuuu!* Însă nu mă poate opri. Ajung înaintea lui.

E o raclă.

Un chivot lung de treizeci sau patruzeci de centimetri. Stratul exterior de lemn roșcat-marونی e putrezit. Profesorul se oprește atât de aproape de marginea gropii, încât sper pentru o secundă că va cădea în ea, îmbrăcat în costumul lui gri. Ar fi umilința supremă. Dar n-am eu norocul ăsta.

Scurta alergătură i-a tăiat respirația. Zâmbește cu gura întredeschisă, cu ochii mari. Arată de parcă ar avea un orgasm.

Îi urmăresc ochii, care i se opresc asupra raclei.

Cu o mișcare lungă, fluidă, profesorul se lasă pe vine, se sprijină în mâna stângă și sare în groapă.

Un murmur străbate mulțimea.

Cu vârful degetelor – acele degete moi făcute parcă pentru a ține antreuri, pahare de șampanie și trabucuri, și a mângâia sânii mătăsoși ai sfioaselor doamne din Kensington – începe să îndepărteze pământul de pe raclă.

În manualul lui *Metode ale arheologiei moderne*, profesorul Llyleworth scrie că secretul unei interpretări și înțelegeri corecte constă din înregistrarea exhaustivă a fiecărui obiect descoperit. „Răbdarea și meticulozitatea sunt cele mai de seamă virtuți ale unui arheolog“, declară el în *Virtuțile arheologiei*, biblia profesională a oricărui student la Arheologie. Prin urmare, ar trebui să-și dea seama că acum e prea nerăbdător. Nu ne grăbim nicăieri. Când un obiect a zăcut în pământ sute sau chiar mii de ani, ar trebui să mai avem răbdare câteva ore, pentru a ne asigura că suntem grijulii și corecți. Ar trebui să facem schița raclei *in situ*, atât de sus, cât și din lateral, și să o fotografiem. Trebuie să măsurăm lungimea, înălțimea și lățimea obiectului descoperit. Abia după ce am înregistrat fiecare detaliu putem să extragem obiectul cu mare osteneală și grijă, folosindu-ne de o mistrie

ascuțită și de o linguriță, dând la o parte cu periuța murdăria și nisipul, păstrând lemnul intact. Dacă obiectul este din metal, trebuie tratat cu carbonat de sodiu. Profesorul știe toate astea.

Dar pare să nu-i pese.

Sar în groapă, lângă el. Toată lumea se holbează la noi, ca și cum profesorul ar fi declarat că vrea să sape până va da de scoarță.

Cu mâinile goale.

Înainte de prânz.

Îmi dreg vocea solemn, puțin cam prea tare, și îi spun că se cam grăbește. Mă ignoră. A ridicat un zid între el și restul lumii. Chiar și atunci când adopt un ton autoritar, oficial, și îi ordon să se oprească, în numele Regatului Norvegiei, el tot continuă să scormonească pământul frenetic. E ca și cum nu aș exista pentru el.

Îndată ce a scos la iveală o mare parte din raclă, o smulge din pământ. O bucată de lemn se desprinde.

Unii dintre noi exclamă indignați, uluiți – așa ceva pur și simplu nu se face! Îi spun și eu asta. Fiecare descoperire arheologică trebuie manevrată cu cea mai marte grijă.

Cuvintele mele nu îl mișcă deloc.

Nu-și poate lua privirea de la raclă. Rămâne pe loc surescitat, respirând cu greutate.

— N-ar trebui să-nregistrăm obiectul? îi sugerez cu răceală, ținând brațele încrucișate la piept.

Alteța Sa regală contemplă chivotul, plin de admirație. Zâmbește neîncrezător. Apoi, în engleza lui de Oxford cea mai calmă, remarcă absent:

— Asta. E. Al dracu'. De incredibil.

— Vă rog să-mi dați racla, îi spun.

Se uită la mine fără nicio expresie.

Îmi dreg glasul.

— Domnule profesor Llyleworth! Cu siguranță sunteți conștient că voi fi nevoit să raportez acest incident Institutului.

Am un ton formal, calm, pe care nu mi-l recunosc.

— Colecția de Antichități și Oficiul Norvegian al Patrimoniului Cultural nu vor fi deloc de acord cu metodele dumneavoastră.

Fără un cuvânt, profesorul se cațără afară din groapă și se grăbește să ajungă în cort. Un nor de praf se ridică, împresurându-i costumul. Noi, restul, am încetat să mai existăm.

Nu renunț atât de ușor. Fug după el.

Aud vocea surescitată a profesorului Llyleworth din interiorul cortului, de dincolo de peretele de pânză întinsă. Ridic ușa cortului. Nu pot vedea din cauza luminii slabe și a lentilelor mele heliomate, dar, încetul cu încetul, încep să disting spatele lat al profesorului. Încă respiră precipitat.

— Da, da, da! țipă la telefonul mobil. Michael, ascultă-mă, am găsit racla!

Sunt extrem de uimit că și-a aprins trabucul. Știe foarte bine că fumul de țigară poate compromite datarea cu carbon 14. Glasul lui are o nuanță de râs isteric.

— Bătrânul Charles avea dreptate, Michael! E incredibil! Ce dracu', e incredibil!

Racla se află pe masa pliantă de lângă el. Intru în cort. Exact în aceeași clipă, Ian apare din întuneric, asemenea unui spirit malefic care păzește mormântul unui faraon. Mă înșfacă de brațe și mă împinge brutal aafară.

— Pentru Dumnezeu... bâigui eu, iar vocea îmi tremură de furie și de indignare.

Ian mă fixează cu privirea și dispare în cort. Dacă ar fi putut să trântescă o ușă, ar fi făcut-o. Așa, doar pânza flutură ușor în spatele lui.

Apoi profesorul iese. A înfășurat chivotul într-o bucată de cârpă. Trabucul aprins îi atârnă în colțul gurii.

— Vă rog să-mi dați racla, spun eu doar așa, ca să nu zic că n-am încercat, dar niciunul dintre ei nu aude, nici nu le pasă.

Mașina profesorului Llyleworth e un pursânge lucios, suplu. Un Jaguar purpuriu, model XJ6. Două sute de cai putere. Atinge suta în zece secunde. Tapițeria e din piele. Volanul – din lemn. Are aer condiționat. Probabil că undeva, prin blocul motor, dincolo de elementele cromate și de finisajele metalice, există urma unui suflător și o conștiință de sine pe cale să se nască.

Ian se strecoară în spatele volanului și se apleacă să-i deschidă profesorului portiera, iar acesta urcă în mașină ținând racla în poală.

Noi rămânem pe loc, în tricourile și blugii noștri murdari, sprijiniți în lopeți sau în vergelele de măsurare, cu gura căscată, cu nisip în păr și dungi de murdărie sub ochi, dar ei nu ne văd. Ne-am făcut treaba. Nu mai existăm.

Jaguarul rulează pe drumul plin de pietriș. În timp ce ies hurducat în șoseaua principală, mașina scoate un tors care o umple de praf.

Și apoi dispare.

În liniștea care se așterne peste noi, tulburată doar de vântul din copaci și de murmurele studenților, îmi dau seama de două lucruri. Unu: am fost păcălit. Nu prea știu de ce sau cum, dar convingerea asta mă face să strâng din dinți atât de tare, încât îmi dau lacrimile. Al doilea lucru este o conștientizare: am fost mereu tipul obedient, conștiincios – roțița ascunsă, indispensabilă care nu dezamăgește niciodată mecanismul. Funcționarii guvernului norvegian care se ocupă de obiectele antice mi-au încredințat postul de inspector, iar eu am dat greș.

Dar să mă ia naiba dacă o să-l las pe profesor să șteargă putina cu chivotul! Treaba asta nu e doar între profesorul Llyleworth și Colecția de Antichități a Oficiului Regal Norvegian al Patrimoniului Cultural, sau procuratură.

Treaba asta e între mine și profesorul Llyleworth.

Nu am un Jaguar. Mașina mea arată mai degrabă ca o jucărie gonflabilă de plajă, cu care s-a jucat un copil, ca apoi să o uite în nisip. E un Citroën 2CV roz. Vara decapotez partea moale de deasupra. Am botezat-o Bolla. Suntem pe aceeași lungime de undă, în măsura în care așa ceva e posibil între un om și o mașină.

Scaunul scoate un geamăt când mă arunc la volan. Trebuie să ridic puțin ușa ca să se poată închide. Schimbătorul de viteze arată ca o umbrelă pe care o babă isterică l-ar fi înfipt din greșeală prin bord. O bag pe Bolla în viteza întâi, apăs pe accelerație și pornesc greoi în urma profesorului.